

Oedelem 1.153.

1. ɔ-n də kikns nə stækfəhl zi:n zən zə show
2. mæ vrint iz də blum: wɔ:tər gɔŋ ge.vn
3. ndaX fan vando-gə spen: zə nimi:ə ɔf bi də mafinə
4. spitn iz la.stəX
5. ep da shep kre.gn zə bəsXə-məl bruət
6. dən tæmərman ɛ nə splɛ.ntər m zənə viŋərə
7. də sXepər læktə zən lepm a:f
8. m də fabri:k ɪstər niməndalə tə zinə
9. kɔm ali:r mən ki:nt | ki:ntfə |
10. bɔ:s - tap ũ.nz nəŋ kri: vi:r pmtn | pɛntjəs |
11. wijŭns twi kilɔs kri:kj brɪŋ. | kri:ksəs |
12. sɛm bi:ɔndərs Xəvyvɔn dri fla:sn wən ythədru.ŋkn | liters |
13. i vɛdrɪgɛdɛgə mɪ bi nə stɔk
14. kɛ:n zənə kniŋ g:əzi:n
15. vastnu.və uɔr ni fe:lə nimrə gəvi:rt
16. ksm bli:ə dak bi jəndər ni me.g:əg:ɔ:n zən
17. kent ni Xədŭ:n wɛjə of : zalə mɔ:t
18. win ɛ:t Xədɔ:n - dən di:n: di də kɔmt
19. ɛŋ kɔbə - kɔbənætn - nə kɔbɛjɔ.gər
20. ə matʃə - ksm sʔəw - ə wɛ:jə - of : nɛm bɔlk - nə mɛ:əs (voor hooi) - nɛm padɛstul - ɛn ɔ.g:ə - nə(m) pyt - nə vlmdərə
21. diŋ kɛ:rlə de. Xil də wɛ:rlt fæXtn
22. kXɔ. ju:n pɛ:rlkəs Xə.vn
23. ɪgəlant - du fe:l u:ɣdə sXə.pn ɔfbre.kn
24. ije nəkə vā:nzələ.vən ɛm be:tə g:at
25. g:ə:f mɛ nəkiə twi:ə bri:ə stri:ɛp: - bri:ədərə - də bri:tstə
26. da stā.mbe.lt stɔ:tə. nimrə
27. di. vɛnt ɛd nrɛrələ.vn | nə gruɛtn iərə |
28. lysifɛ:r - of : dən dy:vəl iz m dən e.məl ni Xəble.vn
29. də sʔɔ.ljuŋɛrɛ:m bi:tə mri:stər nɔ də zi:ə g:əwɛst
30. kɔp tɔX ni kɔm: vu:ə dak Xərɪet sɛn
31. də brɛstn drɪŋkn gɛ:rɔn ly:zəme:l
32. jə kani Xɔ wɛ:rkn - ije si:ər i zɛŋ ke:lə
33. stɛ:k nəki nə stɛ:rtj m di:m be:zm
34. nrɛn - bi:tə ke:g:ɪs uɔrtər nimrə g:əspe.lt
35. hɔ:ɛj - kɛ:n a:l twi kri:ʃ aXtər jūŋ g:əro:pm
36. də pɛ:rɪ iz ni ry:pə - tsɪt nɔg ɛn wɪtə ki:st m
37. zə zy:nɔ tsɪk - tlā:nt - tfe:lt
38. zɛ:d ɛm rɛst sɛ g:ɛ:lt ɛ:lpn ɪpdun
39. i zat - of : jə g:ɔt nɔ:rt ni fɛrə brɪŋn
40. ɣiz dne:lt fan ər mɛ:lkwy:t
41. di:nə vɛnt mu sɛ wy:f ɛ:lpn
42. m də shɛ:ldə zwæmn is həvɔ:rlɪk
43. ɛɪs prɪ:z umdat:jə vɛ:l mɔXt ɛ:t
44. wɛndər mu:tn dɔ dne:lt fan ɛ:n - ɛŋ g:əndər dən ā:ndərn
45. ɛ:lpɪt ɛki da bæ:d ɪpɛ:f. (nasale f)
46. ũ:nzə mætsnɔ:r ɪsɔ vɛt ɔf ə slæʔə
47. sɛŋ gəwæt fu tə sprɪŋn umtər vɛ:rɪst
48. dɛm bu:mkwɪɛkər g:ɔtɛm bu:m g:ræfjɛn - of : g:ræflɛn
49. du:d rɛst fanal nəkiə də vɛ:stər tu
50. tɪbɛg:antə klɪpm vu drɛstə mæ:sə - du:gmæ:sə - tlɔf (weekd.) - də vɛ:spɾə (zond.)
51. ɛn sprɪ:ə - py:tərɛk - ɛn sty:tə sprɪ:ən (plat) - nɛm bɔ:tram sprɪ:ən
52. də sɔldɔ:tn ɛ:n da wyf ər ɔ:r ɔfXəsne:ɪ
53. zə vu:dər ɛd ɛm zæz jɔ:r lɔ:tnɔ sXɔ:lə gɔ:n
54. kɛn ɛm ɔ:fXərɔn van zə lɔ:tə aXtər twɔ:tər nime tə gɔ:nə
55. (vale niet bekend) - zu:ə vɛ:zn zɪjalɪr ni fe:lə
56. ɛ:rdnə pɔtn zəni fe:lə wɛ:rt
57. dɔ:r.vmpɔ:lə stɔ:d m dən ɛ:rt
58. mɔ:rtə ɛst nɔX tə kukt fə tə wɔpm (kinderbalspel)
59. di kɛ:sə gɛ:fe:l klɔ:ɛrt ɛ.
60. i trɔkt ɛn tɛ:rtʃə stɛ:rt - of : i trɔkt ɛn da pɛ:rt sɛn stɛ:rt
61. tu:ŋ kwamdə grɪndər alə jɔ:rɔ də kɛ:rɛmæ:sə
62. də putər zɛ:ɪ dɔd ɔnzlivɛnɪ:ərə vɔlmo:kt ɪs
63. g:ə mɛ wɛ g:əzin - mɔ gɛ:t te.g:ə mɛ ni Xəspro:ʔn
64. də zwələms Xɔn wɛ:rə g:əŋ kri:rn
65. gɔj nɪ ʔɔŋ kɔ:rtɔ vando.g:ə
66. ɛ:tn zu:k Xɛ:rn kɔ:s
67. zənə mɔtɔ:r ɪs kapɔt - i lɪX stɪlə - i zɪt fɛrstɛ:lt
68. tɛ wɛ:rm gəwɛst fandug:ə mɔ tɪz nə ku:ln u.vnt
69. da ju:ŋɛtʃə lu:plætʃə(bə:ɛvuts)
70. tɪz ɛm bɔst m di kanə
71. ksu: wɛ:ln datə faktɔ:r - of : bɔ:ɔdə - nɛm bri:f brɪŋt
72. kɛ zi:ər a mɛn ɛ:rtə
73. kɔ:m bi Xɛn twɛ:sdryvɛrʃ ɔmɛg:u:n
74. aXtər də sXɔftɪ:t Xɔmə tɛ:ɔ:rd mspan: m də niwə karə
75. kɛn a kɔrs fa vu:ə dnu:nə
76. də zənə van də kɔnɪŋk ɛd uək sɔ(ɪ)dɔ:t ʔhɛwɛst
77. wɛ:tə g:ɪ gmɛm bɔ:r.g:əmoʔər wɔ:ŋ:
78. di ru:zn ɛ lɔŋə du:ɔrns
79. kXɛluəvn dər niməndalə van
80. tki:ntʃə waz du:t fuə dɔnz kɔstɔ du:ɔpm
81. zən u:ɔrn ɛn zn uəgə lu:ɔpm
82. ɔr mɛ:nskə ɛz bi ə mā:ndəkə bru:mbe:ɔrs Xu trɛʔɛn m tɪbɔs
83. tɪz ɛ spɔrtə van di li:ərə
84. i zɛ:tə zɛŋ ke:l ɔ:pm
85. də mɛ:nsn zɔXtnɪjā:ndərs ɔf Xɛ:lt ɛn rɪkɔdm (zeldz.)
86. ɛndərə mŭnt iz dru:ɔg:ə van ɔndɛst
87. di:nə wæg lu:p krɔm - tɪz ɔm ɔgɔntərə
88. kɔXt ɛn trɔmɛlkə vu: mɛŋ klɪɛp: - of : kɛ:n ɛn — gɛkɔX fu:ə —
89. di grɛtɛbɔk iz du:ɛt fan ɛŋ kastə bɛp: tə slɪʔə
90. zə lɪtjə wɔs kɔrt ɛŋ gu:t
91. m də sʔhɔ:w ɪzd bæst
92. nə sXɔtər mu Xu:t kɔ:n: vɛrɛ:ɟi.
93. zuk nəki aXtər mɛn ut
94. kwe:t ni wɔdɔk ɛmutn gɔn zuʔŋ
95. nə kulə kɛ:ldər ɛs Xu:t fuə tɪbi:r
96. kmɔstɔ ɔsɛblutɪŋkn vu: tə vɛrklukn
97. kmu rɛst (fan a:l t)ɛ:tn m də stɔ:l vu:rn
98. mɛm bru:rə waz mu
99. də mɛ:lkbu:r mɔk nə gruɛtn tu:r
100. di kɛ:rɛmɛ:ɪk iz di:m ɛ: zɔ:ɪr - ɣɛ:ntɛ:me. wɛ:rə
101. wə zun di:m prɪt kɔ. vɛ:ln ɪp: ɔ:rɛ

102. tiz nə zystn - səkə:ɪr
 103. jə kəm no:ɪt ɫɪ mənɪ-tlɔ:tə [syllab.)
 104. m ita.ljə zɛndər bærg:n di vi:ɪr spy-g: (g nas. en
 105. darfjə gi dɔ:r əp dɪ-ŋ: (ŋ syllab.)
 106. tɛ bo:m ɛ:nz ɛn stɪk fan də brag-ə g-əvɔ:ɪn
 107. g-ə mud ũ:ns fɔ:lnəkɪə of: kaxtɪ nəkrɛ kɔmn kɔ:ɪn
 108. ɪjs fan lɔ:vn gəkɔm:ɛ:n dɪʔə bɔzə | g-ɛ:ɪt |
 109. di dɔ:r ɛs fam - of: ɛz ɪm - bɔʔənukt ʔəmɔkt
 110. ɛŋ gɛtrɔ:ud wyf mu kɔ:n:u:jɪ
 111. kɛn ɪr g-ɔs ɫɛzɪt - mɔ twas ʔɛŋ gu. zɪt
 112. də brɔ:uwɛr zæxt - dat nɔx tɛ dɪ:ɪr ɪs fuə tɛ
 bɔ:uŋ.
 113. baʔan - kbaʔ(n) - gi bakt - jə bakt - baktjə -
 mɛ baʔə - kbaktəg-ə - gɛ of: g-i baktəg-ə - jə
 baktəgə (= hij-) mɛ baktəgɛn - mɛ:ɪŋ g-əbaʔā
 114. bi:n - kbi:n - gi bi:t - jə bi:t - mɛ bi:m - bi:mə
 - kbo:n - kɛ gəbo:n - bô:n zu:ək
 115. tɪz ɛ klɛntfɛ mɔ tɪz ɛ fɪntfɛ
 116. gɛ kɔd ɛ:jɛrs krɪgɛn ɪp də mart
 117. jɛ ɫ-ɛzɛ:ɪtatɪp mɔ gɔ pɛ:ɪzn
 118. tɛ:ɪsɛ zɛ:ɪ datjə g-ɛlɪk ɔt
 119. twu:ɪn vy:f pry:zn
 120. ũnder dɪn ɪ:əkɛ lɪg-ɛn dɛr vɛl ɪ:əkɛls
 121. twɔ:tɛr gɔ ʔɔŋ kɔ:ɪkɪ - tko:ɪkt a:l
 122. tu:ɪz nɔxru:nɛ - tɪz nɔg mɔ zystə g-əmu:ɪt
 123. zɛ mɔ:kn mɔjɛnɛ:zɛ bi də dɔrɛ vɔn: ɛ:ɪ
 124. da bu:mke gɔtɔ mu:lɛkɔ:ŋ gru:jɪ
 125. də pastɛr ɛ ɫū: wɪm
 126. də dy:ts ɛ:n ũ:nz ukd yz ɔfxɛbrɔ:nt
 127. də mɛ:ɪk spɛ:ɪt y-tɛ:ɪldɛr vɔn də ku
 128. də kɔstɛr lɔ:wt fuə də krysprɛsɛsi
 129. də trɔ:ɪp: vɔn də kɔrtɔwɔ:gn gɛ:vn ɔndɛr vɔn
 tʔəwɪxtə
 130. sɛ:mɔxtə mɛ:ɪnsn snytn lywə
 131. zɛ:n ɛm zwart ɛm blɔ:w g-ɛslɛ:g- (nasale g)
 - vlugger: g-ɛslɛ:ɪ
 132. də sɔ:us ɪz ɛm bɛ:t-jə flɔ:w
 133. də snɛ lɛxtɪkə
 134. tɪz ɛn ɪ:ɔwɛ lɛ:n dak ju-ŋ g-ɛzɪn ɛ:n
 135. nɪ:wpu:ɔrt uɔr ny ɛŋ gɪɔl nɪwɛ stat
 136. du:n - kdu:nt - gi dut - i dut - mɛ dunt - g-ɔndɛr
 dut - zɛ du:nt - kde:g-ɛnt - of: kdrɛgɛnt
 (wordt gezegd tussen Oedelem en Beernem,
 cf. *aldaar*) - gɛ de:g-ɛt - jə de:jɛt - mɛ de:g-ɛnt -
 g-ɔndɛr de:g-ɛnt - zɛndɛr de:g-ɛnt - de:gɛkɪk
 dadɛ - datjɛt mɔ wɪldɛg-ə du:n - dā:nznt mɔ
 de:g-ɛn - of: wɪldɛg-ə du:n
 137. du:ɔpm - du:ɔpkɪrɛt - du:ɔpfū:ntɛ
 138. dɛ:sn - ɪ dɛ:st - ɪ dɛ:stəg-ə - ɪjɪ ɫɛdɛ:st
 139. brɪ:ɪ - kbrɪ:ɪ - gɛ brɪ:nt - jə brɪ:nt - mɛ brɪ:ɪ -
 gɛndɛr brɪ:nt - zɛndɛr brɪ:ɪ - brɪ:ntjə - bɔntjə -
 - kɛ:ɪ g-əbɔ:ɪ
 140. *Locale landmaten*: ɛ ru - ɛ g-ɛmɛt - mɔ.
 g-ɛmɛ:tə | 300 r. = 1 *gemet* | 1 r. = 4 *stappen* =
 3,84 m. × 3,84. *Het „afstappen”* (= *afmeten*
met stappen) *gebeurde rythmisch, nl. 1 stap per*
syllabe in dad ɪz ɛn ru of in ɛn dad ɪz ɪ:ɛn -
ɛn dad ɪs twɪ:ɛ, etc.
 141. *Waternamen*: də mu:ɛnɔ:ɪzby:zɛ - tlɛkɛrɪptjə -
 də slɔ:ɪrsby:zɛ - də wu:tɛrluɛp (*beken*)

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is u.lɛ-m

De inwoners heeten u.lɛ-mnɔ:ɪs

Een spotrijm, vooral door die van Beernem gezegd, is: u.lɛ-m bu:lɛm - bɛ:rɛnɛ-m bɛ:st

Aantal inwoners op 31-12-30: 5.021.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn: də platɛ - tswartə'vɛ:ɪt (off.: Oostveld) - dɛn u-ɔrn - zɛ:ɪdū:ŋk - dɛn dri:peʔɛlɛ - də krets - də rɔ:vənɛst - dɔ:vɛrbɔlkn - tukskə - də strɔ:jɛn ɔnɛ - tflɪgɛndə pɛ:ɪrt - dɪn du:ɔrn - tɛɔ:ɪndɔxɛ - dri kɔ:nɪŋ - e'zɛptɪn - dɛm bæ:rɫ - də zo:mɛrstrɔ:tɛ - də grɔtɛ - də tɛgɛlu:ɔxtɛ - də wɪtɛ mu:rɛ - də katɪnɛ - də kɔ:trɛ - sɛdɛmɛ (off. *Zuiddamme*) - u:ɛst'fɛ:ɪt; dit laatste spreekt Oedelemsch met Knesselaarschen inslag, evenals zɛ:ɪdū:ŋk; dɛn u-ɔrn (slechts gedeeltelijk onder Oedelem) spreekt meer een mengdialect. Een paar families, w. o. één ingeweken, spreken Fransch; er wordt geen besch. Ndl. gesproken.

De bevolking bestaat overwegend uit landbouwers; zoowat 1/10 zijn werklieden, die gedeeltelijk te Oedelem in een steenbakkerij, gedeeltelijk buiten Oedelem hun bezigheid vinden; er zijn ook nog een twintigtal „Fransmans”.

Zegslieden. 1. Van Hoorickx Jozef; 30 j.; hier geboren en hier onderwijzer; heeft steeds hier verbleven; V. en M. beiden van hier; spreekt buiten de school gewoonlijk Oedelemsch.

2-3. Mejuffrn. Maria en Anna Van Hoorickx, 27 en 25 j.; zusters van 1; buitengewoon vlug tempo.